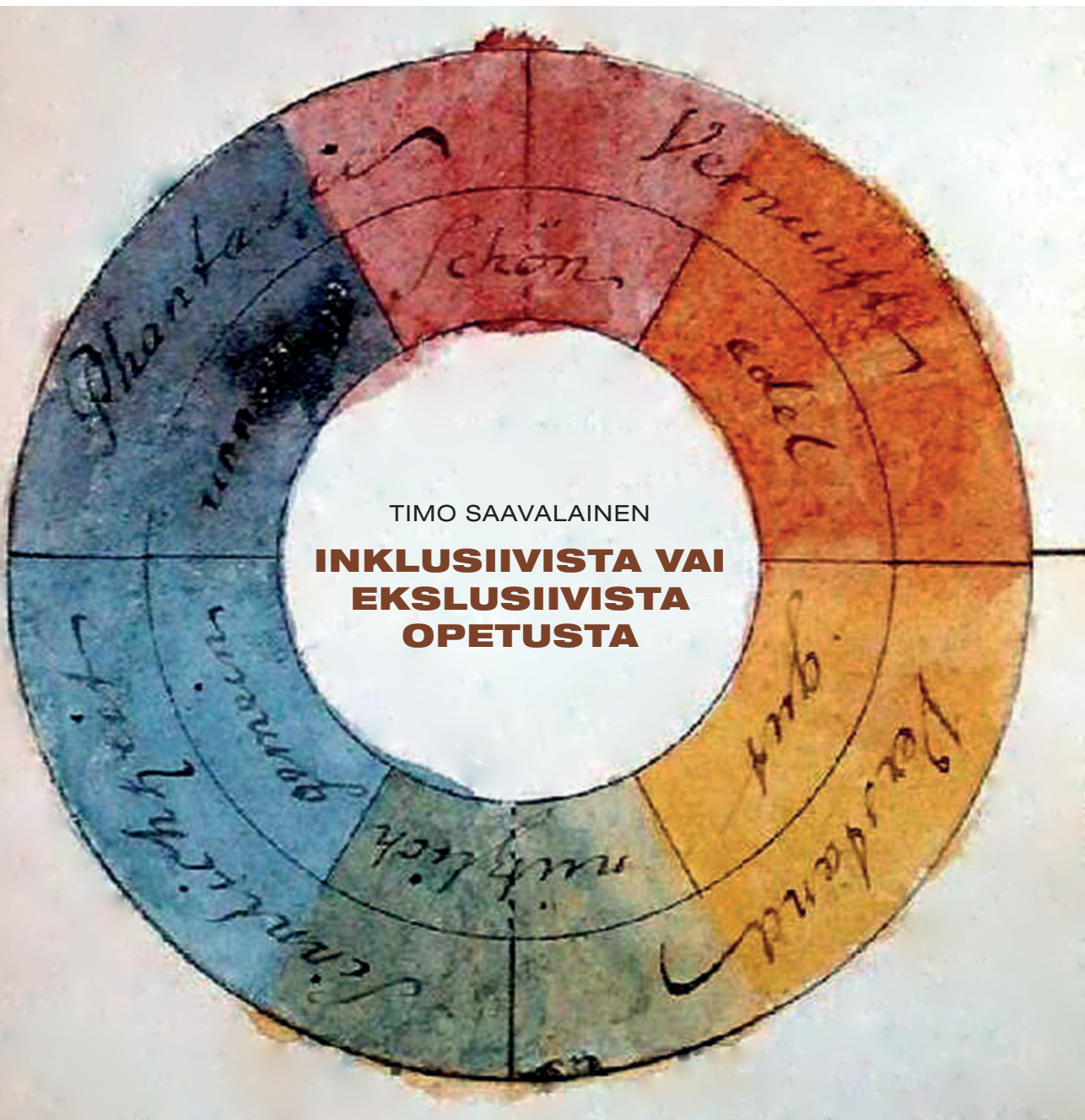


JOHANN WOLFGANG VON
GOETHE, FARBENKREIS
ZUR SYMBOLISIERUNG DES
MENSCHLICHEN GEISTES- UND
SEELENLEBENS, 1809.
FREIES DEUTSCHES HOCHSTIFT -
FRANKFURTER GOETHE-MUSEUM

SISEMPI KEHÄ
PUNAINEN - KAUNIS
ORANSSI - JALO
KELTAINEN - HYVÄ
VIHREÄ - HYÖDYLLINEN
SININEN - YHTEINEN
VIOLETTI - TURHA

ULOMPI KEHÄ
PUNAORANSSI - JÄRKI
KELLANVIHREÄ - YMMÄRRYS
SINIVIHREÄ - HENKISYYS
PUNAVIOLETTI - MIELIKUVITUS



Vuosituhannen alussa tehtiin muutos, jossa luokkamuotoisesta erityisopetuksesta alettiin siirtyä kohti inklusiivisempaa muotoa.

Inklusiivisuutta perusteltiin monin tavoin. Inklusion ideana on, että erityisoppilaille tarjotaan mahdollisuus saada laadukasta opetusta yhdessä ikätovereidensa kanssa yleisopetuksen luokissa. Tämän lähestymistavan tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, sosiaalista vuorovaikutusta, ja oppimisen onnistumista erilaisille oppijoille.

Inklusiota perustellaan mm. seuraavilla seikoilla:

1. Yhdenvertaisuus: Inklusio perustuu ajatukseen, että kaikki oppilaat ansaitsevat samanarvoisen mahdollisuuden saada koulutusta. Erityisoppilaita ei tulisi eristää omiin erityisluokkiinsa, vaan heidät integroidaan yleisopetuksen luokkiin.
2. Sosiaalinen vuorovaikutus: Inklusio edistää sosiaalista vuorovaikutusta ja ystävyysuhtien muodostumista erilaisilla oppilailla. Tämä auttaa vähentämään ennakkoluuloja ja lisää ymmärrystä erilaisuutta kohtaan.
3. Osallisuus: Erityisoppilaat saavat osallistua kaikkiin koulun toimintoihin, kuten urheiluun, taiteisiin ja kulttuuritapahtumiin. Tämä tukee heidän kokonaisvaltaista kehitystään ja tunnetta kuulumisesta yhteisöön.
4. Ongelmien ennaltaehkäisy: Inklusioon liittyy myös ennaltaehkäisevä lähestymistapa, joka

pyrkii estämään ongelmien syntyminen ja tarjoamaan tukea mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Inklusion on sanottu myös vaativan opettajien lisäkoulutusta ja edellyttävän moniammatillista yhteistyötä.

Luokkamuotoinen erityisopetus on erityisoppilaille suunnattu koulutusmuoto, joka tarjoaa räätälöityä opetusta ja tukea oppilaille, joilla on erityistarpeita oppimisen tai kehityksen alueilla. Tämä opetusmuoto on suunniteltu tukemaan oppilaiden kasvua ja oppimista heidän yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tässä on joitakin keskeisiä piirteitä luokkamuotoisesta erityisopetuksesta:

1. Pienemmät opetusryhmät: Luokkamuotoinen erityisopetus toteutetaan yleensä pienemmissä opetusryhmissä verrattuna yleisopetukseen. Tämä mahdollistaa opettajille paremman mahdollisuuden tarjota yksilöllistä huomiota ja tukea oppilaille.
2. Yksilölliset opetusohjelmat: Jokaiselle erityisoppilaille laaditaan yksilöllinen opetusohjelma, joka vastaa hänen tarpeitaan ja vahvuuksiaan. Tämä ohjelma määrittelee oppimistavoitteet ja tarvittavat tukitoimet.
3. Erityisopettajien ja ammattilaisten tuki: Luok-

kamuotoisessa erityisopetuksessa työskentelee usein erityisopettajia ja muita erityisalan ammattilaisia, jotka ovat koulutettuja tarjoamaan erityistukea ja ohjausta oppilaille.

4. Eriytetty opetus: Oppitunneilla opetus eriytetään vastaamaan jokaisen oppilaan erilaiset oppimistavat ja -vaikeudet huomioiden. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen oppilas saa tarvitsemaansa tukea ja ohjausta.
5. Erityisopetuksen muut resurssit: Luokkamuotoinen erityisopetus saattaa vaatia erityisiä resursseja, kuten oppimateriaaleja, apuvälineitä ja tiloja, jotka tukevat oppilaiden tarpeita.

Pienestä ryhmäkoosta johtuen erityisluokan opettajalla on mahdollisuus laajempaan yhteydenpitoon oppilattensa huoltajien kanssa. Myös arvioinnin perusteet voivat olla yksilöllisempiä ja oppilaan vahvuuksia huomioivia.

On tärkeää huomata, että inklusio ei ole yksinkertainen lähestymistapa, ja se voi vaatia merkittäviä resursseja ja sitoutumista koululta ja opettajilta. Kuitenkin sen tavoitteena on edistää oppimista, sosiaalista osallisuutta ja yhdenvertaisuutta kaikille oppilaille, mikä tekee siitä arvokkaan ponnistuksen erityisoppilaiden koulutuksessa.

Luokkamuotoinen erityisopetus tarjoaa mahdollisuuden erityistarpeita omaaville oppilaille saada tarvitsemaansa tukea ja ohjausta koulussa. Tavoitteena on edistää heidän oppimistaan ja kehitystään sekä antaa heille mahdollisuus osallistua koulu yhteisöön muiden oppilaiden kanssa parhaalla mahdollisella tavalla.

Inklusiivista ja luokkamuotoista erityisopetusta vertailtaessa kyse on siis siitä, kumpaa arvostamme enemmän: oppilaan oikeutta opiskeluun samassa ryhmässä muiden kanssa vai oppilaan oikeutta erityisopettajan antaman opetukseen. Kysymykseen, kumpi erityisopetuksen järjestämistavoista on oikea, ei ole oikeaa vastausta. Kyse on arvovalinnasta.

Sen sijaan erityisopetusjärjestelyt eivät koskaan saa olla säästökeino. Kun integraatio ja inklusio pari vuosikymmentä sitten esiteltiin Helsingissä, vakuuttelivat silloiset virkamiehet, että ”tuki seuraa mukana”. Jo tuolloin selvää, ettei erityisopettajan aika inklusiivisessa mallissa riitä kaikkien erityisopetusta tarvitsevien opettamiseen. Oli siis tietoinen ratkaisu toteuttaa opetusjärjestelyt siten, ettei erityisopetus päätöksen saanut oppilas saa erityisopettajan antamaan opetuksen asemesta yleisopetusta. Yleisopetuksen opettajat ovat monissa tapauksissa kokeneet jääneensä ilman tarvittavaa tukea. HOAY on saanut runsaasti yhteydenottoja asiaan liittyen.

Eri osapuollilla on ollut erimielisyyttä siitä, mitä erityisopetus on ja kuka sitä voi antaa. Asia on haettu tulkintoja eduskunnan apulaisoikeusasiamiestä myöten. HOAY:n kanta asiassa on selvä. Erityisopetusta antaa vain erityisopettaja.



TIMO SAAVALAINEN
PUHEENJOHTAJA,
HOAY